

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: Y. F., zastoupeného JUDr. Alešem Gotmanovem, advokátem se sídlem Korunní 774/87, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 12. 2007, č. j. OAM-1-806/VL-20-K01-2007, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 9. 2008, č. j. 32 Az 80/2007 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, JUDr. Aleši Gotmanovovi, advokátovi se sídlem Korunní 774/87, Praha 3, **s e p ř i z n á v á** odměna za poskytnutou právní službu ve výši 5712 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 4. 12. 2007, č. j. OAM-1-806/VL-20-K01-2007, jímž mu nebyla dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona

č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělena mezinárodní ochrana.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Ve včas podané kasační stížnosti napadl stěžovatel shora uvedený rozsudek krajského soudu z důvodů obsažených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel namítá, že v rozhodnutí správního orgánu je neudělení humanitárního azylu odůvodněno zcela nepřesvědčivě a nelze z něj zjistit, z jakých konkrétních skutkových zjištění správní orgán vyšel, když dovodil, že v případě stěžovatele nejde o případ hodný zvláštního zřetele. Vzhledem ke skutečnosti, že správní orgán pouze stručným způsobem konstatuje ve všeobecné rovině, že se zabýval zejména rodinou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele, jakož i jeho věkem a zdravotním stavem, je podle názoru stěžovatele odůvodnění jeho rozhodnutí v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Stěžovatel je přesvědčen, že napadený rozsudek krajského soudu je v části týkající se rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu nepřezkoumatelný, neboť z něho není možné zjistit, na základě jakých skutečností a úvah dospěl krajský soud k závěru, že správní orgán

nevybočil při posouzení o neudělení humanitárního azylu z mezí a hledisek stanovených zákonem. Stěžovatel současně podotýká, že ačkoliv je udělení humanitárního azylu věc správního uvážení, neznamená libovůli. Stěžovatel se domnívá, že správní orgán nevěnoval dostatečnou pozornost podmínkám realizace práva na svobodu vyznání v případě, že se stane příslušníkem turecké armády, přičemž posouzení této otázky považuje za významné pro závěr o udělení humanitárního azylu. Ostatně ani krajský soud se nezabýval tímto nedostatkem správního řízení. Podle stěžovatele si lze těžko představit, že jako příslušník armády by měl možnost uplatnění všech zásad islámské víry, například by musel požívat maso ze zvířat usmrčených bez předepsané rituální formule, nemohl by dodržovat přísná pravidla půstu a náboženských úkonů během ramadánu. S ohledem na denní režim v armádě a z něho plynoucí povinnost plnění úkolů bez ohledu na čas jejich plnění by neměl možnost každodenních pěti modliteb v přesně stanovený čas v průběhu dne. V případě smrti během válečné akce nemá zajištěno, že bude pohřben předepsaným způsobem. Stěžovatel je proto přesvědčen, že správní orgán si měl obstarat podklady pro zjištění, zda příslušník turecké armády má během vojenské služby zajištěny podmínky pro život ve víře. Taková zjištění správní orgán neučinil a takto nedostatečně zjištěný skutkový stav věci mohl mít podle jeho názoru vliv na zákonnost rozhodnutí. Stěžovatel namítá, že správní orgán nesprávně právně posoudil otázku udělení humanitárního azylu, neboť neaplikoval čl. 9 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolu č. 11 a s dalšími protokoly. Zamítavé rozhodnutí správního orgánu o humanitárním azylu je proto nezákonné. Přijatelnost kasační stížnosti odvozuje stěžovatel od skutečnosti, že se Nejvyšší správní soud dosud nevyslovil k otázce, zda pro udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu je významné zabývat se možnostmi realizace práva svobodně projevit islámské náboženství v podmínkách armády obecně a armády Turecké republiky zvláště, a zda v této armádě jsou vytvořeny podmínky pro realizaci tohoto práva. Na základě výše uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Po zvážení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ji nelze považovat ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. za přijatelnou, tj. za podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatele.

K námitce stěžovatele, že rozhodnutí správního orgánu je v otázce neudělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu nedostatečně odůvodněno a nelze z něj zjistit, z jakých konkrétních skutkových zjištění správní orgán vycházel, Nejvyšší správní soud s ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédl, a to pro její novost (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS). Tento závěr potvrzuje i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 4 Azs 1/2004 - 68, www.nssoud.cz, dle kterého „*smyslem omezení stanoveného v ust. § 109 odst. 4 s. ř. s., podle kterého ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy*

bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží, je zamezit situaci, kdy by Nejvyšší správní soud rozhodoval o kvantitativně i kvalitativně bohatším návrhu stěžovatele, než o jakém mohl rozhodovat soud v předchozím řízení. Skutečnostmi, ke kterým zdejší soud nepřihlíží, je pak třeba rozumět možná pochybení správního orgánu při hodnocení jak skutkové podstaty, tak právních závěrů.“

Pokud pak stěžovatel v návaznosti na výše uvedené namítá, že napadený rozsudek krajského soudu je v části týkající se rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu nepřezkoumatelný, neboť z něho není možné zjistit, na základě jakých skutečností a úvah dospěl krajský soud k závěru, že správní orgán nevybočil při posouzení o neudělení humanitárního azylu z mezí a hledisek stanovených zákonem, považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné uvést následující.

Nepřezkoumatelností rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů se zdejší soud již zabýval například ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, publikovaném pod č. 638/2005 Sb. NSS, nebo v rozsudku ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, www.nssoud.cz. Na pozadí výše uvedeného nebylo kasační stížností napadené rozhodnutí krajského soudu shledáno nepřezkoumatelným, neboť krajský soud v rozsahu daném tvrzením stěžovatele a jeho žalobními námitkami, které nutno říci byly velice kusé, poněkud obecné a nikterak se nedotýkaly odůvodnění rozhodnutí správního orgánu ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu, posoudil, a to shodně jako správní orgán, že stěžovatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 zákona o azylu. Stěžovatelův nesouhlas s odůvodněním rozhodnutí krajského soudu ve vztahu k neudělení humanitárního azylu je tedy spíše než námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu výrazem opomenutí zásady dispoziční, kterou je správní soudnictví plně ovládáno. V souladu s touto zásadou je na stěžovateli jako žalobci, zda proti rozhodnutí správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, bude brojit žalobou u soudu či nikoliv; je na něm, aby v případě, kdy se bude domáhat ochrany svých práv žalobou u soudu, v této žalobě jasně vymezil, které výroky správního rozhodnutí napadá, a v žalobních bodech pak specifikoval, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (ust. § 71 s. ř. s.) Vzhledem ke skutečnosti, že krajský soud je podle ust. § 75 odst. 2 s. ř. s. při přezkoumávání rozhodnutí správních orgánů vázán jak co do rozsahu napadených výroků rozhodnutí, tak i žalobními body, a jestliže tedy žalobce - stěžovatel - v žalobě ani jiném podání krajskému soudu neuvedl, jak to učinil až v kasační stížnosti, že rozhodnutí správního orgánu je v otázce neudělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu nedostatečně odůvodněno a nelze z něj zjistit, z jakých konkrétních skutkových zjištění správní orgán vycházel, krajský soud nepochybil, když tyto skutečnosti nezkoumal (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 26/2003 - 57, www.nssoud.cz).

Jestliže stěžovatel dále namítá, že správní orgán si měl obstarat podklady pro zjištění, zda příslušník turecké armády má během vojenské služby zajištěny podmínky pro život ve víře, je i na posouzení této námítky nezbytné vztáhnout výše uvedené závěry týkající se ust. § 109 odst. 4 s. ř. s., neboť se jedná o kvantitativně i kvalitativně bohatší návrh stěžovatele, než o jakém mohl rozhodovat krajský soud v předchozím řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS, a rozsudek téhož soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 4 Azs 1/2004 - 68, www.nssoud.cz). Zdejší soud proto k této stížní námitce nepřihlédl, a to pro její novost. Podle názoru Nejvyššího správního soudu stojí v této souvislosti za zmínku rovněž okolnost, že stěžovatel v průběhu správního řízení ani netvrdil skutečnosti svědčící o možném omezení uskutečňování jím vyznávané víry v případě nástupu do turecké armády, ale jako důvod svého odchodu z vlasti uvedl snahu vyhnout se výkonu základní vojenské služby z důvodu obavy z nasazení do vojenských operací proti příslušníkům vlastního národa – Kurdům. Ostatně o určujícím charakteru tvrzení žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v průběhu správního řízení se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 26. 5. 2004, č. j. 1 Azs 45/2004 - 47, www.nssoud.cz.

Shodně rovněž ve vztahu k námitce týkající se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu, který se těmito skutečnostmi nezabýval, je vhodné zopakovat shora vymezenou judikaturu vztahující se k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu a charakteristiky o uplatnění dispoziční zásady v rámci řízení před správními soudy. Proto ani v tomto případě není ve světle výše uvedeného rozhodnutí krajského soudu stíženo nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů a tento postupoval v souladu se zásadou dispoziční (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.), neboť žaloba ani jiné podání stěžovatele (žalobce) krajskému soudu námitku nesprávného postupu správního orgánu neobsahovalo, ale tato byla stěžovatelem přednesena až v podané kasační stížnosti.

K námitce stěžovatele, že správní orgán nesprávně posoudil otázku udělení humanitárního azylu, neboť neaplikoval čl. 9 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolu č. 11 a s dalšími protokoly, Nejvyšší správní soud konstatuje, že tento stížní bod je ve smyslu ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustný, protože jej stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS).

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námítky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ust. § 104a s. ř. s. odmítl.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany je vybavena odkladným účinkem *ex lege* (ust. § 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (ust. § 35 odst. 8, ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto určil odměnu advokátovi částkou 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé, a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“), celkem 4800 Kč. Protože zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen daň), byla k přiznané odměně připočtena i příslušná částka odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“). Částka daně vypočtená dle zákona o dani z přidané hodnoty činí 912 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 5712 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2009

JUDr. Radan Malík
předseda senátu